

MISSA D'ONZE

Núm 155

gener 2024

EN LA MISSA FEM MEMÒRIA

El dia 1 de gener, solemnitat de Santa Maria Mare de Déu, de **Miguel Angel Bisbal Martínez**; el dia 6, solemnitat de l'Epifania del Senyor (Reis), de **Ramon Lafuente Galmes**; el dia 7, diumenge i festa del baptisme del Senyor, dels difunts de la **família Sanaüja-Gozalbo**; el dia 14, segon diumenge de durant l'any, dels difunts de la **família Gual-Garcia**; el dia 21, tercer diumenge de durant l'any, de **Lluís Bonet Mojica**; el dia 28, quart diumenge de durant l'any, de **José Julián i Daniel**.

MOR RAMON LAFUENTE GALMES

Hem sentit vivament la mort d'aquest bon amic, marit de Clara Cavaller i pare de Maria Lidón, sanitari amable i entregat al servei dels malalts i membre destacat de la confraria de la Puríssima Sang. Feia uns mesos que havien celebrat feliçment les noces d'argent del seu casament. Descanse en pau, est home bo, amic de Déu i dels homes.

SAMBORI 2023-2024

El dimecres 20 de desembre es van cloure les activitats amb una xocolatada amb xurros. Les activitats es reprendran el dilluns 8; els infants rebran els regals que els han portat els reis.

COR PENTECOSTA 2023

Va actuar el diumenge 17 de desembre a la capella de la Puríssima Sang, i el diumenge 24, a la plaça de l'Herba acompanyat pel so de les campanes del Fadri. El dimarts 9 reprén els assajos per preparar el concert de Pasqua.

CATEQUESI INFANTIL 2023-2024

En l'oratori del diumenge 7 els infants faran a Jesús els seus regals que seran entregats als infants del Sambori. Ells saben que allò que fan als germans més menuts li ho fan a Jesús.

ESPLAI 2023-2024

El dissabte 2 de desembre, a les 18:30, vam fer el berenar solidari que va recaptar 280 € que es van dedicar a comprar xocolata i coques que 14 monitors van portar el 28 de desembre a la presó d'Albocàsser on van jugar un partit de futbol amb els interns. Els diners sobrants (210 €) s'han entregat a la pastoral penitenciària. El cap de setmana del 16 i 17 de desembre, setanta infants acompanyats d'una vintena de monitors feren una estada al mas de Noguera (Caudiel, Alt Palància). L'experiència va ser molt positiva per als infants i van deixar molt bon record al Mas. El seus responsables ens van felicitar per l'actitud d'infants i de monitors. Reprenem les activitats el dissabte 13 de gener.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

El dia 28, darrer diumenge de gener, tindrà lloc l'assemblea general ordinària de l'Associació Josep Climent d'enguany seguint l'orde del dia previst. Tindrà lloc a continuació de la missa de les onze, a les 12 hores del migdia, al local parroquial del carrer dels Pescadors, tercera planta. En acabar l'assemblea, hi haurà dinar obert a tothom.

REFLEXIÓ MISSA D'ONZE

La ja tradicional reflexió després de missa d'onze, a partir d'enguany arreblegaria les aportacions dels presents als textos (lectures i, sobretot, l'evangeli) de la missa del dia. La faríem cada quinze dies, començant el pròxim diumenge 14 de gener.

PENTECOSTA FINAL D'ANY

En l'assemblea general del diumenge 28 de gener repartirem el darrer número de l'any, PENTECOSTA 124, *Any de gràcia 2023*.

EL DESTÍ UNIVERSAL DELS BÉNS (2)

La propietat és condició de llibertat i autonomia personal i familiar al servei de la dignitat humana, amb els seus atributs de llibertat, dignitat i responsabilitat. La propietat ensems és una necessitat social perquè siga possible el destí universal dels béns i la comunió social.

Hi ha dos situacions que neguen el dret de propietat: quan u no arriba a 'ser' perquè està impedit pel culte del 'posseir', i quan u no pot complir la seua vocació humana per manca de béns indispensables. La doctrina social de l'església (DSE), a banda el dret a la propietat privada personal, tracta d'altres formes de propietat: pública, comunitària, colectiva ... I finalment cal parlar del dret al treball, que ens remet a la propietat dels mitjans de producció.

Parlant, doncs, ara del dret a la propietat dels mitjans de producció, amb què les persones produïm amb el nostre treball els béns necessaris per a la vida, la DSE diu que hi ha diverses formes legítimes de propietat dels mitjans de producció (privada, pública, social), però que, en tot cas, la propietat d'aquests mitjans no ha de ser excloent per part del propietari, perquè tot està ordenat a la formació de la persona i el destí universal dels béns.

Pel seu caràcter, l'única legitimitat de la possessió dels mitjans de producció és posar-los al servei d'una economia per a l'home, que arribe a cobrir les seues necessitats. Per això el DSE nega la pretensió del capitalisme de considerar la propietat privada dels mitjans de producció talment un dret absolut i exclusiu, al marge de la hipoteca social que pesa sobre ells.

En aquest sentit la DSE considera que la propietat dels mitjans de producció està vinculada al dret al treball, perquè considera que la propietat s'adquireix mitjançant el treball. Per això els mitjans de producció no poden ser posseïts contra el treball ni

al marge del treball. De fet, en alguns casos, la propietat d'aquests mitjans és exercida, de forma immoral i il·legítima, contra el dret del treball i contra el bé de les persones.

I ací entra en joc la importància del paper de l'estat en esta matèria. Perquè l'estat, en raó del servei que ha de prestar a la societat, té un conjunt de funcions que no pot eludir. En concret, promoure l'exercici del dret a la propietat personal dins els límits del bé comú, sense oposar entre si les distintes formes de propietat sinó promovent-ne la complementarietat i col·laboració des de la perspectiva de la justícia i la solidaritat.

L'estat també ha de vetlar per tal que s'arribe a complir la funció social de la propietat en totes les seues formes, controlant que l'exercici del dret a la propietat no es pugui exercir de forma absoluta i excloent contra el bé comú. També ha de promoure la redistribució dels béns a través de les polítiques econòmiques, fiscals, laborals, socials, de serveis públics ..., tot ajustant-los al bé comú, per tal de corregir les desigualtats socials i fer créixer la solidaritat amb els més desafavorits. Finalment ha de protegir els béns col·lectius que han de quedar al marge de qualsevol forma d'apropiació privada, i, també, promoure la democràcia econòmica.

La DSE també insisteix en la responsabilitat que tots tenim en l'ús dels béns, perquè ara sembla que s'ha generat una perillosa confusió entre el 'ser' i el 'posseir', és a dir la creença tan estesa que 'posseir' més és 'ser' mes. L'actual sistema social ha pervertit l'ús dels béns, i per això cal combatre'l amb totes les forces possibles.

Per a això, és fonamental plantejar la pròpia responsabilitat personal en l'ús dels béns. El destí universal dels béns i la propietat a la mesura de l'home també implica allò que les persones, (també nosaltres) decidim fer amb els béns i allò que fem de fet.

El bé comú: fonament

i sentit de la comunitat política (1)

Segons la doctrina social de l'església (DSE) el bé comú és el fonament i el sentit de la comunitat política, el principi fonamental que n'ha de guiar l'actuació. Més encara, el bé comú és com la dimensió social i comunitària del bé moral, el principi que orienta en sentit humanitzador la vida social.

El principi del bé comú en la vida social naix de la mateixa dignitat, unitat i igualtat de totes les persones. De fet, la dignitat de la persona, la seua vocació a la comunió i la solidaritat amb els empobrits esdevé la base de la vida i l'acció política en la mesura que la recerca del bé comú es torna la seua guia i prioritat fonamentals.

Però ens preguntarem: què és el bé comú? Aquest consisteix en la creació de les millors condicions socials possibles en cada moment perquè cada persona i totes les persones puguen viure d'acord amb la seua dignitat i realitzar-se com a persones. Esta recerca del bé comú suposa bàsicament quatre coses:

1) La primera és el respecte a la dignitat de la persona i la recerca del seu reconeixement pràctic.

2) La segona és el desplegament social just, de forma que es facilite a cada u allò que necessita per dur una vida autènticament humana.

3) La tercera és la pau com l'estabilitat i la seguretat d'un orde just, tant en cada societat particular (per exemple la família) com en el conjunt de la família humana.

4) La quarta és la prioritat de les necessitats dels empobrits perquè la construcció del bé comú està intrínsecament vinculada a la recerca de la justícia pels empobrits.

Sovint hem donat una orientació equivocada a la vida social i al paper de l'Estat que ha supeditat la justícia a allò que anomenaríem 'benestar'. La manera dominant d'entendre aquest benestar sovint esdevé una forma de vida que,

sota el pretext dels drets humans, oblida un aspecte fonamental: la justícia per als empobrits, i porta a la defensa d'un estat de coses, el de les societats diguem-ne satisfetes, desiguals i injustes, molt allunyades del bé comú.

Per a la DSE cal entendre el bé comú com superior a qualsevol altre interès. Per això una societat que, en tots els nivells, vol estar al servei de l'home, és aquella que es proposa com a meta prioritària el bé comú perquè la persona no pot realitzar-se només en ella mateixa prescindint del seu ser 'amb' i 'per als' altres...

Des de les formes més bàsiques d'organització social com la família, passant per realitats socials com l'empresa, les associacions de tota classe (veïnals, sindicals, culturals, esportives, festives, escolars ...) fins a les institucions polítiques, només tenen legitimitat i sentit en la mesura que són conductes per construir el bé comú i per aportar alguna cosa a les persones perquè es puguen realitzar com a tals. I això implica dos coses:

1. La primera cosa seria guiar-se per la recerca del bé comú, mirant sempre què és allò que han d'aportar en cada cas a les persones que formen part d'esta realitat social, amb una atenció prioritzada en favor dels empobrits de la societat (ja siga la família, l'empresa, l'escola, l'associació de veïns, el sindicat ...). I això suposa definir amb claredat què aporta, esta forma d'organització social, al bé comú, quina és la raó de ser; prestar atenció prioritària, en la seua actuació, en favor dels empobrits o més dèbils i complir amb la seua funció social.

2. La segona cosa seria complir bé la pròpia funció social, mirant de no guiar-se pel particularisme, només pels propis interessos, sinó actuar tenint en compte el bé comú general, el bé dels altres, les seues necessitats. En aquest cas, sobretot, és important, per al bé comú, considerar sempre com repercuteixen les seues actuacions en els empobrits.

El bé comú: fonament i sentit de la comunitat política (2)

El bé comú, segons la doctrina social de l'església (DSE) és responsabilitat de cada persona. Però ni les persones individualment considerades ni les distintes organitzacions socials poden aconseguir per elles mateixes el bé comú, perquè necessiten una comunitat més ampla que ho faça possible; d'ací naix la comunitat política que troba la seua legitimitat i raó de ser en la recerca del bé comú. Així l'Estat, amb les seues institucions, té com a responsabilitat fonamental la de vetlar pel bé comú en el conjunt de la vida social. En aquest sentit l'Estat té estes funcions:

- vetlar pel respecte i la promoció dels drets humans
- harmonitzar els diversos interessos que hi ha en la vida social, amb especial atenció a les necessitats dels empobrits
- impedir que els interessos particulars s'imposen sobre el bé comú
- centrar els esforços en la consecució social i en l'orientació de la vida cap a la consecució de la justícia

Lamentablement hem de dir que ara vivim mals temps per al bé comú. En l'ambient de hui, hi predomina l'individualisme hedonista que socava les bases de la vida social i política, cosa que dificulta molt la consecució del bé comú. Fins i tot cal dir que, en els països on estan vigents formes de govern democràtica, no sempre són respectats totalment aquests drets... els problemes que es plantegen, a vegades, no són examinats segons criteris de justícia i moralitat, sinó més aviat d'acord amb la força electoral o financera dels grups que els sostenen, cosa que fa que minve la participació i l'esperit cívic entre la població ... D'ací prové l'incapacitat per a enquadrar els interessos particulars en una visió coherent del bé comú.

I és que el bé comú té un fonament transcendent perquè en la qüestió del bé comú és molt important no perdre de vista la perspectiva de la DSE que defensa la dimensió transcendent del bé

comú, amb els fins últims de la persona i el bé comú de tota la creació.

AFEGIR MÉS TEXT

La democràcia comporta una certa concepció de l'home i de la societat on la capacitat per a la comunitat, la solidaritat, el bé comú, el sacrifici dels interessos propis en profit del bé general es donen per suposats. Però estes 'virtuts' o valor no creixen en el buit. Tampoc no són fruit de l'activitat política, ni d'estratègies d'enginyeria social. Creixen i s'enforteixen al calor de les tradicions humanistes i de les 'savieses', on la idea sobre l'home per als altres i amb els altres és fonamental. Estem en ple cor religiós.

En la tradició occidental es dona per suposat allò que és fruit d'una secularització de la tradició bíblica: el reconeixement de l'altre i del foraster com un altre tu. Tots som iguals perquè tots som fill de Déu.

Si volem superar l'individualisme desvinculat' que actualment recorre la societat i la cultura occidental, on anirem a buscar recursos comunitaris, solidaris etc? Si volem ciutadans responsable i participatius, promotors de la igualtat, la llibertat i la justícia, com els educarem en aquests valors i actituds?

Solidaritat i subsidiaritat, principis reguladors de la vida social i política

En plantejar-nos els principis que ordenen de forma humana la vida política, hem vist com l'aspecte fonamental és el reconeixement i la promoció de la dignitat de la persona, de la vocació de l'home a la comunió social i de la prioritat de les necessitats i els drets dels empobrits. Després hem comprovat que això demana que la finalitat de la comunitat política i la responsabilitat de tots els seus membres siga la recerca del bé comú: la creació de les condicions socials en què les persones puguem viure d'acord amb la nostra dignitat i realitzar-nos com a persones.

Segons la doctrina social de l'església (DSE), allò que permet la recerca i la construcció del bé comú és que la societat s'ordene segons els principis de **solidaritat** i **subsidiaritat**, dos conceptes estretament units, que es necessiten mútuament. Però la subsidiaritat és la manera adequada de viure la solidaritat humana en la vida social, i té el seu sentit i raó de ser només vivint la solidaritat.

La **solidaritat** ens alerta sobre el fet que no es possible construir una societat humana des de l'individualisme, des de l'oblit dels altres, sinó només des del reconeixement de la necessitat que tenim els uns dels altres i que som responsables els uns dels altres.

La **subsidiaritat** ens recorda que la solidaritat no pot ser construïda i viscuda, ni personalment ni socialment, oblidant que les persones no som un nombre que pot diluir-se en una col·lectivitat, sinó que som persones singulars, cada u únic i irrepetible, que per a viure amb dignitat necessitem poder exercir la llibertat i la responsabilitat. No és des d'un col·lectivisme que ens situa en l'anonimat des d'on podem, buscar i construir el bé comú; no és eludint la pròpia responsabilitat refugiant-nos en les responsabilitats de 'la societat' com podem avançar cap a una societat més

humana, sino vivint des de la solidaritat feta de llibertat i responsabilitat.

En la societat actual, a causa de l'individualisme hedonista que predomina, tendim a deformar la solidaritat convertint-la en una espècie de 'bon sentiment' que no té costos i que no afecta la nostra forma de vida i d'organització social, una cosa que està bé però que es queda en una espècie d'assistencialisme benefactor. D'altra banda, en el pitjor dels casos, la solidaritat la considerem també des dels corrents de pensament polític més estesos en la nostra societat, com una realitat calculada des del propi interès, com una cosa restringida al propi grup (solidaris amb 'els nostres') o talment una cosa ingènua i fins i tot contraproductent.

Doncs bé, per a la doctrina social de l'església (DSE), la solidaritat és, en primer lloc, un fet social propi de la natura humana, i, en aquest sentit, expressa la consciència de la interdependència de persones i pobles: depenem els uns dels altres.

Des d'esta perspectiva, la solidaritat implica onrear la consciència que les persones tenim un deute amb els altres i amb la societat on vivim; també reconèixer la bondat de totes les formes de col·laboració i cooperació entre les persones; i, finalment, convertir esta solidaritat en principi d'organització social, amb prioritat pels més empobrits. La DSE implica conèixer la necessitat de construir estructures de solidaritat enfront de les estructures de pecat pròpies de l'individualisme.

La solidaritat de què parla la DSE no és un mer 'sentimentalisme', sinó una autèntica virtut social, que és possible quan ens reconeixem, els uns als altres, com a persones, responsables els uns dels altres; i, per a això, esta solidaritat implica justícia, sobretot amb els més empobrits, reconeixement i reciprocitat, la dinàmica personal de donar i rebre perquè a l'home li devem dedicació, amor, misericòrdia, tendresa i reconeixement com a persona.

Solidaritat i subsidiaritat, principis reguladors de la vida social i política (2)

La solidaritat, per a ser construïda socialment i esdevinga principi regulador de la vida social i política, necessita persones i grups que visquen la solidaritat, un ambient social, una cultura que la pugui afavorir i fomentar, i organitzacions i institucions socials que aprofiten per a viure-la i construir-la en la vida social.

Sense persones solidàries ni ambients solidaris, la solidaritat no és possible. Però això és molt difícil sense organitzacions socials que fomenen la responsabilitat i la participació des de la perspectiva de la solidaritat o sense institucions socials que orienten la vida social cap a la solidaritat.

Quan la comunitat política es guia per la solidaritat és quan es pot buscar el bé comú, pel qual l'Estat té una responsabilitat fonamental: endegar i promoure la solidaritat social i controlar i corregir les tendències socials cap a la insolidaritat. Per la seua obligació de procurar justícia, l'Estat és agent essencial per a la solidaritat.

La solidaritat, de la qual estem parlant, però, necessita una manera concreta de procedir, un camí que la faça possible; aleshores parlem de **subsidiaritat**. Perquè la solidaritat necessita construir-se des del respecte i la promoció de la llibertat, la iniciativa, la responsabilitat de les persones, els grups i les organitzacions socials. Perquè la comunitat política, si vol guiar-se per la solidaritat, necessita promoure la llibertat, la iniciativa i la responsabilitat de les persones, els grups i les organitzacions socials.

La solidaritat ha de buscar-se en cada nivell de la realitat social, des dels més bàsics (com la família) fins als més amples (com l'Estat o la comunitat internacional). Les responsabilitats de tots aquests nivells han de ser respectades, promogudes i facilitades,

des de la llibertat, per les institucions socials superiors.

La subsidiaritat implica que els problemes socials han de resoldre's, i les decisions s'han de prendre en els nivells adequats a cada cas. Allò que es pot resoldre en els nivells inferiors no ho han de fer els superiors. Per a això cada nivell ha de comptar amb els mitjans i els recursos necessaris i convenients per a aconseguir-ho; i, al contrari, allò que només es pot plantejar en els nivells superiors no han de ser torpedinats des dels nivells inferiors.

La comunitat política posa les condicions per al bé comú quan respecta aquest principi de subsidiaritat. En això és essencial el paper de l'Estat i el control, per la societat, del control de la seua actuació, perquè no ofegue la vida social. Ara bé, la subsidiaritat és falsejada quan s'utilitza com a coartada per a negar el dret d'intervenció de les instàncies de l'Estat allà on és necessària per al compliment de la justícia, concreció primera de tota solidaritat.

Falsejaríem la subsidiaritat si no la vinculàvem a la solidaritat. Per a garantir el bé comú, l'Estat té sempre l'obligació de vetlar per la promoció de la iniciativa, la llibertat i la responsabilitat de les persones, els grups, les organitzacions i institucions socials. Però també, inseparablement, per la justícia i la solidaritat amb els més empobrits. La llibertat i la iniciativa de persones i grups ha de ser controlada quan atempta contra la justícia i la solidaritat.

La intervenció de l'Estat sempre és necessària per a garantir els mínims de justícia per a tots. En aquest sentit, llibertat i iniciativa han d'entrecruar-se cap a la solidaritat i la responsabilitat envers els altres. Aquest és un deure de tots els Estats que han de vetlar perquè siga efectiu.

